

Süt Emen Buzağılarda Sütten Kesimin İdaresi

Süt emen buzağı sürülerinde, buzağılar özellikle 5 ile 9. aylarda genel olarak sütten kesilene kadar ineklerle birlikte oturlar. Sütten kesim prosedüründe, buzağının ineğin yanından alınması eş zamanlı stres faktörlerini de beraberinde getirir (örneğin; diyet değişikliği, çevre değişikliği gibi). Entegre olmayan işletmelerde, sütten kesilmeye eşlik eden transportasyon ve pazara sunum gibi ahıra girme öncesi ekstra stres faktörleri de vardır. Buzağıda davranış bozuklukları, stresin hormonal mediyatörlerinin salınımı ve ardından immun sistem fonksiyonlarının bozulması sütten kesilme sonrası belgindir. Ayrıca, yeni sütten kesilmiş buzağılarda sütten kesim işlemi pneumoni için bir predispozisyon faktörü oluşturur ve sütten kesim prosedürleri sırasında çeşitli stres faktörlerinin kümülatif etkilerinin azaltılması sayesinde daha strese dayalı az yanıt alınır. Bu stratejinin aşı programlarıyla ve sütten kesim öncesi (preconditioning) yem konsantrasyonlarıyla kombine halde desteklenmesi sayesinde ahırdaki morbidite ve mortalite oranları düşer ve hayvan refahı için rasyonel çözümler sağlanmış olur.

Sütten kesim sonrası buzağuların barınaklarına alınmasını geciktirme sonucunda alınan strese dayalı yanıtların şiddeti düşer. Bunun dışında, sütten kesim öncesinde konsantre yemlerle de desteklenen buzağılarda, işlemin sonrasında bazı immun hücrelerin sayısında daha az düşüş olur, bu hayvanlar yemlerini daha hızlı tüketir ve kapalı barınaklara alındıklarında sütten kesim sonrası yemle desteklenmeyen hayvanlar vakitlerinin çoğunu yaratarak (kalkıp yürümek dışında) geçirirler. Süt emen buzağuların konsantre yemlerle desteklenmeleri genellikle sütten kesilmiş buzağılarda strese karşı lezzetli yemlerle

desteklenebilir ve bu yöntemin ahırlarda morbidite oranlarını düşürdüğü bildirilmiştir. Sütten kesim sırasında stres oranlarının düşürülmesini amaçlayan idari yöntemler arasında; süt emmeyi önleyen aletlerin (burun halkaları-nose clip) sütten kesim öncesi belirli bir zaman kullanımı da yapılabilir.

Başyem A.Ş